

Direkte linjer: Fra lovgivning til kommercielle muligheder

Muligheden for at udnytte ellers uudnyttede jordarealer til vedvarende energiproduktion med direkte og stabil strømlevering til aftagere.

Introduktion

I Danmark er der et politisk ønske om, at produktionen af sol- og vindenergi på land skal firedobles frem mod 2030. Det nødvendiggør konkrete tiltag for at imødekomme dette ambitiøse mål, hvorfor man fra politisk side er blevet enige om initiativer, der skal bidrage til at opfylde målsætningen ved både at muliggøre opsætning af vedvarende energianlæg i herregårdslandskaber og sikre, at elnettet kan følge med¹.

I tråd med ovenstående er udgangspunktet om at alt elforsyning skal ske gennem det kollektive elnetværk fraveget, blandt andet med vedtagelsen af de såkaldte ”direkte linjer” (defineret nedenfor). Direkte linjer giver under bestemte omstændigheder mulighed for at levere lokal vedvarende energi til attraktive priser, ligesom der gives mulighed for at indpasse mere vedvarende energi, uden betaling af store tilslutningsbidrag for tilslutning til det kollektive elnet. Hertil kommer, at det kollektive elnetværk ikke alle steder i landet har tilstrækkelig kapacitet til at understøtte behovet fra energikrævende aktiviteter som f.eks. datacentre, logistik/industri ejendomme, ladestationer, fjernvarmeværker, mv.

Mulighederne opnås derved, at en direkte linje forbinder produktions- og forbrugsanlæg direkte gennem en elektricitetsforbindelse. Selvom en direkte linje efter omstændighederne helt kan erstatte tilslutningen til det kollektive elnetværk, ses der dog også eksempler på, at aftageren også er tilsluttet det kollektive elnetværk som en sikkerhed for manglende produktion af strøm i det ønskede omfang og på de ønskede tidspunkter.

I denne artikel vil vi give et overblik over de kommercielle fordele ved etablering af direkte linjer og et overblik over betingelserne for direkte linjers anvendelse.

Fordele ved direkte linjer

Fordele for aftager

Der er flere fordele for aftager, ved at aftage el gennem direkte linjer fra producenter af el herunder blandt andet reducerede tariffer, reducerede løbende afgifter, f.eks. elafgift og abonnement/administrationsgebyrer, øget forsyningssikkerhed, og mulighed for grøn profilering, hvis el aftages fra en vedvarende energipark.

Fordele for producent

Tilsvarende er der for producenter flere fordele ved produktion af vedvarende energi til brug for en eller flere aftagere, herunder blandt andet udnyttelse af ubenyttede arealer, løbende indtægt for afsætning af den genererede el, balancering af det kollektive elnetværk, og ingen betaling af tilslutningsbidrag for tilslutning til det kollektive elnetværk².

Betingelser for anvendelse

En direkte linje kan kun anlægges efter tilladelse fra Energistyrelsen, jf. elforsynings-lovens § 23, stk. 1. I en tilhørende bekendtgørelse³, opstilles en række betingelser, som skal være opfyldt førend Energistyrelsen kan meddele tilladelse. Vi gennemgår dem let i det følgende.

Anvendelsesområde	
Henvisning (Bekendtgørelsen)	Beskrivelse
§ 5 – Anlægsjerrepræsentant	Det samlede anlæg, som er tilsluttet det kollektive elforsyningsnet, skal udpege en anlægsjerrepræsentant. Ønskes ingen tilslutning til det kollektive elforsyningsnet, finder denne bestemmelse således ikke anvendelse.
§ 6 - Ejerskab	En direkte linje kan kun ejes af: i) ejeren eller ejerne af produktionsanlægget, ii) ejeren eller ejerne af forbrugsanlægget, eller iii) af en forening af ejere af produktions- og forbrugsanlæg.

Tabellen fortsætter på næste side.

Ufravigelige betingelser	
Henvisning (Bekendtgørelsen)	Beskrivelse
§ 9 – Spændingsniveau	Alle anlæg, der forbindes med direkte linjer, skal tilsluttes på 10 kV spændingsniveau eller derover ved individuel tilslutning til det kollektive elforsyningsnet.
§ 10 – Karakter af kollektivt elforsyningsnet	Et eller flere produktionsanlæg og flere end ét forbrugsanlæg må som udgangspunkt ikke have karakter af kollektivt elforsyningsnet.
§ 11 – Mindst ét nyt anlæg	Minimum ét af de tilsluttede anlæg skal være ny.
§ 12 – Afstandskriteriet	Udgangspunkt: Længden på den direkte linje og det net, der etableres i forbindelse hermed, må ikke være længere end længden på det net, der skulle etableres, hvis anlæggene individuelt blev tilsluttet det kollektive net. Undtagelse: Udgangspunktet kan fraviges af Energistyrelsen, f.eks. i forhold til belastningen hhv. aflastningen af det kollektive net. Anvendelse af denne undtagelse, forudsætter indhentning af en vejledende udtalelse fra Energinet eller den relevante netvirksomhed. Modifikation: Udgangspunktet modificeres derved, at man under visse forudsætninger (nedenfor) kan benytte reglerne om ”intern elektricitetsforbindelse”. Ifølge bekendtgørelsen om interne elektricitetsforbindelser⁴, kan der etableres en intern elektricitetsforbindelse af en elkunde til tilslutning af elkundens produktionsanlæg, til eget forbrug og lagring bag forbrugsstedet. Der vil dog gælde følgende betingelser: i) Produktionsanlægget er placeret på det areal, der ligger bag elkundens forbrugssted, <u>eller</u> ii) på et areal, der er umiddelbart tilstødende arealet, der ligger bag elkundens forbrugssted. Ad ii) Afstanden mellem produktionsanlægget og elkundens forbrugsinstallation må ikke overstige 500 meter som målt i fugleflugt fra elkundens forbrugsinstallation til produktionsanlægget og elkunden skal have råderet over det samlede areal⁵. Selve produktionsanlægget skal være ejet af elkunden selv <u>eller</u> ejes eller forvaltes af en tredjepart, forudsat at tredjeparten er underlagt elkundens instruktionsbeføjelse og ikke selv forbruger elektricitet fra anlægget. Opfyldes disse betingelser, har en elkunde ret til at benytte en intern elektricitetsforbindelse.

Vi bemærker hertil, at såfremt producenten ønsker energiparken tilsluttet det kollektive elnetværk, skal dette gøres i ét samlet nettilslutningspunkt for hele det samlede anlæg. Dertil kommer, at producenten i forbindelse med ansøgningen til Energistyrelsen, skal vedlægge (udkast til) tilslutningsaftale til det kollektive net, såfremt det forefindes på ansøgningstidspunktet.

Fodnoter

1. Aftale om et mere grønt og sikkert Danmark, 2022
2. I 2022 blev det fra politisk side besluttet at kompensere elforbrugere for omkostninger til nettilslutning af vedvarende energi anlæg. Tidligere blev dette udlignet gennem PSO-systemet, som dog blev afskaffet ved udgangen af 2021. Derfor vedtog man, at netvirksomhederne og Energinet fra 2023, blandt andet kunne opkræve geografisk differentierede tilslutningsbidrag hos elproducenterne. Det betyder, at hvor det før var gratis for producenter at blive tilknyttet det kollektive elnetværk, er det i dag producenten, der skal afholde disse omkostningerne. Vi bemærker dertil, at tilslutningsbidraget kan udgøre store udgifter for en producent.
3. Bekendtgørelse 2023-04-27 nr. 437 om tilladelseskriterier, vilkår og ansøgningsproces for etablering af direkte linjer på land- og søterritoriet
4. Bekendtgørelse 2023-04-27 nr 438 om interne elektricitetsforbindelser
5. Betingelsen om, at elkunden skal have råderet over det samlede areal betyder, at kabelføringen mellem produktionsanlæg og forbrugsinstallation ikke må komme på tværs af en anden elkundes forbrugssted eller det kollektive net. Elkunden skal derfor have råderet over det areal, der strækker sig mellem produktionsanlægget og forbrugsinstallation, og det areal, som et kabel til en direkte kobling mellem produktion og forbrug ville skulle gennemløbe. Det ville f.eks. som udgangspunkt ikke være opfyldt, hvis der mellem produktionsanlæg og forbrugsinstallationen går en offentlig vej.

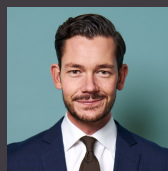
Kontakter

Esben Kjær

Partner

esben.kjaere@moalemweitemeyer.com

Simon Winther Bjerregaard

Senior Associate

simon.bjerregaard@moalemweitemeyer.com

Philip Kusk

Associate

philip.kusk@moalemweitemeyer.com

Hvis du har spørgsmål eller brug for yderligere information om noget af det ovenstående, er du velkommen til at kontakte os.

Ovenstående udgør ikke juridisk rådgivning, og Moalem Weitemeyer garanterer ikke for nøjagtigheden af oplysningerne. Med ovenstående tekst har Moalem Weitemeyer ikke påtaget sig noget ansvar af nogen art som følge af læsers brug af ovenstående som grundlag for beslutninger eller overvejelser.